

[illegible]

RAKENNUSTEEMA

Ympäristölupien viiveet riesa navettamääräysten kiristytessä

Maaseudun Tulevaisuuteen yhteyttä ottanut alan ammattilainen toivoi vielä pidempää siirtymäaikaa.

Tuettua rakentamista edellytetään, että hakemusta pitää toimittaa täydellisenä eli kaikkien suunnitelmien ja lupien täytyttyä kunnassa.

Ympäristölupien käsittely on hidasta monissa elykeskuksissa. Luvan saaminen kestää muurmuussa Turussa ja Seinäjoella nurtiinpauskissakin yli vuoden.

Pahimmillaan navetan pa-perit ovat muutoin kunnossa, mutta ympäristölupa puuttuu eikä sitä saada ajoissa.

Vanholla ehdoilla mennään vielä yksi hakukierros, joka päättyy 30. maaliskuuta.

Se ei ole ehdoton takaraja. Elykeskuksella on kaksi kuukautta aikaa käsitellä tukihakemusta ja viimeistään silloin ympäristölupia pitää olla kunnossa.

Entä jos lupia ei vain tule? Ministeriön mukaan tilanne on tiedossa. Ongelman luva-taan ratkaisua niin, ettei pitkälle

valmisteluuta hankkeita kariudu-
ta jouduta suunnittelemaan
uudelleen ympäristöluvan vii-
pymisen takia.

Kiristyvät rakennusmäärä-
ykset nostavat jossain määrin
navettojen rakentamiskuluja.

Rakennusalan ammattilaisil-
ta saatujen کارکەردەن arvotiedon
mukaan lisäkustannus on noin
tuuhannen euron luokkaa eläin-
paikkaa kohti, kun kustannuk-
sia verrataan vapaarahoitteisiin
navetoihin.

Hintojen nousua yrittään
padota muun muassa MYT:n
tyyppinavettahankkeella, mutta
kiristyvät määräykset nostavat
tyyppinavetoidenkin kustan-
nuksia.

VEIKKO NIITYMÄÄ

Parret levenevät ja katto kohoaa

Maa- ja metsätalousministeriö antoi pari viikkoa sitten navettojen rakentamista koskevan asetuksen.

Parsipaikan minimileveys kasvaa tuetussa rakentamisessa edikimain 10 senttiä, samoin sisäkaton pitää olla entistä ylempänä.

Asetus koskee lypsykarjarakennusten eläintilojen rakentamisvaatimuksia uudiskohteiden lisäksi peruskorjauksissa ja laajennuksissa. Myös lypsytilat ja maidon käsittelytilat ovat mukana.

Rehun ja lannan käsittelyyn ja varastointiin ei tule muutoksia. Ministeriön mukaan muu-
toksia tarvitaan, sillä karjojen ja samalla karjarakennusten koko kasvaa, mikä lisää eläinten ja työntekijöiden hyvinvointiin liittyviä riskejä.

Olellanakin ero entiseen on, että nyt annetaan sitovia määräyksiä. Aiemmat ohjeet tai suositukset on poistettu tai muutettu määräyksiksi.

Eläintilojen mitoistusta ja lypsylehmiä, hiehoja ja muun uumorkarjan parsien ja karsinain tilojen varustelu- ja rakennevaatimuksia on täsmennetty.

Parsipaikan minimileveyttä on kasvatettava, jos rakentamiselle mieltä saada tukea.

ministeriön yleisen eläinsuojelumääräysten mukaisiksi.

Mitat sisäpinnoista
Eläinpaikkojen mitoituksessa käytetään sisämittoja. Pituus ja leveys mitataan karsinoiden seinämien sisäpinnasta. Parren

leveys puolestaan tarkoittaa parnerioitajien sisäpuolelta vaakasuoraa mittaa. Minimini on 1,2 metriä.

Uudessa navetassa sisäkorkeutta pitää olla vähintään 2,7 metriä ja ikkunoihin ja aukkoja on viisi prosenttia eläintilan lattiatasista alaspäin. Joka kymmenes ikkuna pitää saada auki.

Jotta eläimiä voidaan käsitellä ja tarkkailua turvallisesti, vähintään neljä lypsylehmää tai hiehoa on voitava kytkyä yhtä aikaa kiinni ruokinta-aitaan tai muuhun riittävän kestävästi rakenteeseen.

Rakolattia ei kelpaa nautojen makuupaikaksi, mutta se sallitaan edelleen käytävillä. Vasikoiden ryhmäkalteuissa tulee olla kiinteä lattia, jolle voidaan levittää kuivikkeita.

Poikima- ja sarsitilojen määrä kytketään karjan kokoon. Jokaista alkavaa 20 lypsylehmän ryhmää kohden on oltava vähintään yksi poikimatalia. Hoitotiloja tarvitaan hieman vähemmän, lehmillä raja on enintään 25 eläintä ja hiehoilla ja muilla nautoilla enintään 40 eläintä hoitopaikkaa kohti.

VEIKKO NIITYMAA

Parsipaikan minimileveyttä on kasvatettava, jos rakentamiselle mieltä saada tukea.

ministeriön yleisten eläinsuojelumääräysten mukaisiksi.

Mitat sisäpinoista

Luotettavin tekniikka - lehmän ehdoilla

VMS™-lypsybotti on aina ollut kehityksen kärjessä. Se on järjestelmä, joka auttaa tuottamaan eniten maitoa. Uusi VMS™ tuu yhteen viimeisimmän tekniikan eläinliikkeistään, ruokinnassa ja tuotannonohjauksessa. Sen avulla saat järjestelmästäsi parhaan mahdollisen kapasiteetin. Kokonaislypsyaika VMS:llä on tutkitusti lyhyin, riittävän esikäsitellyn ja vedinpesun ansiosta.

Jä kun järjestelmän sydämenä on VMS-lypsybotti, voit todella hyödyntää karjasi koko tuotospotentiaalin, varmistaen tilasi parhaan kannattavuuden.

Haluamme tarjota Sinulle turvallisemman jatkuvuuden maidontuotantoosi.
Tutustu VMS:ään tarkemmin kotisivullamme www.delaval.fi.
Lisätietoa saat alueesi DeLavalin väeltä.

Vuosi 2008 oli meille hyvin vaikea.

SUOMEN MYYNTIEDUSTAJA JARKKO KIVELÄ, CONEXX GROUP

Hollantilaisfirma nosti hallitoimitusten tasoa

Hollantilaisen Conexxin hallitoimituksissa oli ongelmia muutamia vuosia sitten. Nyt ongelmat näyttävät vähentyneen.

Hollantilainen träsrunkoisten navettojen ja pihattojen toimittajia näyttää parantaneen toimintaansa Suomessa.

Torniossa odotetaan parhailaan rakennuslupaa uudelle navettarakennukselle, jonka toimittaja Conexx Group -yritys (Hollannista). Tarkoitus on ensi kesänä rakentaa.

"Rakennesuunnittelu on tehty ihan pätevästi Hollannissa", työtyömaa valvoja **Erkki Leht** Teräsvallasta toimivasta Rakennusuunnittelusta E. Löfistä kehuu.

Conexxin Teräsrunkoisten rakennusten kestävyyttä Suomessa on epäily. On arveltu, että ne eivät täyttäisi täkäläisiä lujuusvaatimuksia ja paloluokkia tai kantaisi paksuja lumi-kuormia.

Ulkomainen toimittaja joutuu Löfin mukaan yllätyksellisiin rakennetarkastuksiin, jotta

Suomen määräykset varmasti täyttävät. Vaatimukset poikkeavat osin EU-maissa.

Pihaton rakentaminen takkuaa Kuttavienmetellä

Kuivaniemellä aloitettiin pihatonnaven rakentaminen vuonna 2008. Täällä on taisteltu monissa vaikeuksissa. Harjatuuletus on edelleen väärin asennettu. Muitakin puutteita löytyy.

"Puolasta kävi asennusfirman johtaja lupamaassa korjauksia ensin kesäksi", maatalousyrittäjä **Johanna Saukkonen** sanoo.

Valmistui pari 160 liahonnon pihapohasta olla vuoden 2008 syksyllä. Talvi tuli vastaan, jolloin viljelylle jouduttiin rakentamista omalla kustannuksellaan. Tämä maksoi lisää 20 000 euroa.

Löf vastasi projektissa pääasiantuntijana ja työnjohtona. Hän kirjoitti vaadellista puut-

teista ja lisäselvityksistä. Hallinnon toimitukset olivat muuttuneet pääkuivusta.

"Vuosi 2008 oli meille hyvin vaikea", myyntiedustaja **Jarkko Kivela** Connexista myöntää.

Johanna Saukkonen ja **Jari Kaarlejarvi** sopivat asennuskonexx-kauppansa.

Osa asennustensa yhteistyökumppaneista Kivela sanoo pettäneensä itskin.

Myllyteollisuusmallinen viljelijä koki kelausajien viivästyksiä vuoden 2008 toimituksissa sekä asennuksissa. Ongelmat olivat hänestä Connexin Suomen päässä.

"Valmiina träsrunkoinen lampola, lantala ja pihatto ovat tukevia", viljelijä kiihu nyt.

Projektiosaaminen näyttää ontuneen

Projektipaälillä **Ari Roininen** MTK:issa kiersi tutustumassa moniin maatiloin Connex-kannuksiin. Viljelijät pysyivät vaikeuksissaan etujärjestön apua.

"Tapasin hyvin väsyneitä viljelijöitä ja viimeistelemtäntä rakentamista", Roininen sanoo.

Valokuvat kertovat Connexin rakentamisesta ongelmien jatkuneen vielä toissa vuonna. Suomen myyntiinties välttää viime vuosien sujuneen heillä liki ongelmitta.

Connexin yhteistyö tuotan torakennusten kalustaja Pelonpajan kanssa oli päättynyt vuonna 2008. Asiat eivät Kivellä mukaan kehittyneet osapuolia tyydyttävissä. Pelonpajan toimitusjohtaja **Ari Puhto** ei halua kommentoida julkisuudessa Connex-yhteistyön raukeamista.

MTK:n Roinisen mielestä Connexin myyntiintiehillä ei ehkä ole rakentamisen asiantuntemusta tai projektiosaamista. Myyntityö sen sijaan taidetaan.

Navettojen seinälevyt ja katot toimitetaan Puolasta, Saksasta ja Britannista sekä kylmähal- leihin Ruotsista.

Ikkunat ja ovet tulevat Puolasta ja Saksasta.

Connexilla on Suomessa kaksi myyntiedustajaa. Loppukeväästä aiotaan palkata lisää myyjäiä ja teknisiä osaajia. Yrityksen kaikki omistajat johtavat yritystä Hollannissa.

Vakuuttaja edellyttää viranomaislupia
Vakuutusyhtiöt pohtivat Connex-tuotantorakennusten vakuuttamista.

Rakennusvalvonta on asettanut lisävahteja joillekin käytännötoille.

Johtaja **Teppo Pöllänen** Pohjoiselta alueelta on ilmoittanut, että joulusta lupaa vakuuttaa rakennusvalvontaan kuuluvien Connex-hallit merkkiin katsomatta, mikäli ne saavat rakennusluvasta täyttävät viranomaisvaatimukset sekä omat ohjeistukset.

Lähivakuutus-ryhmässä ja Vahinko-Tapiolassa noudatetaan tuotantohallien vakuutuslupien lisäksi samaa periaatetta kuin kilpailijalla.

"Vakuutuksista ei suositakaan korvata rakennus- tai siltien tulivuorihetistä syntyneitä vahinkoja", liike-toimintapäällikkö **Juha Helander** Lähivakuutuksesta rajaa.

Finanssialan keskusliitossa ei ole suurvahinkona tiedossa Connex-hallit tyypisten tuotantorakennusten sortumista ilmiin lukuun ottamatta. Ilman vakuutusta hallit eivät tiedä, mikä on jäänyt.

JUHANI VIITALA

Kuivaniemeläisessä pihatossa jouduttiin siirtämään kantavia ristisidottuja teräspilareita, kun Connex rakensi ne alunperin kuivikeaukon kohdalle.

Viljelijä vastaa hallistaan maahantuojana

Maatalousyrittäjillä on maahan-
vastojaan vastuu Conexx
Groupilta ostamastaan tuotan-
toliistalla, sillä hollantilaisyri-
tyksellä ei ole sisärytystä tai
suomalaisista kumppania.

Kauppateknisesti ostajalla
on maahanvastojaan vastuu ja
velvollisuudet”, toimialapääl-
likkö **Ari Hyvärinen** Mave-
planista sanoo.

Maveplan on pohjoisten ja
itäisten Pro Agria -keskusten
omistama rakennussuunnitel-
lun ja rakennuttamispalve-
lujen yritys.

Maahanvastoja vastaa tuote-
tteen laadusta ja täkäläisten
rakennusmääräysten täytty-
misestä. Suomessa tiedetään
tapauksia, jolloin vastuut
konkreettisotavet ulkomaisen
yrityksen vetäytyttyä täältä.

A large red barn with a snow-covered roof and icicles hanging from the eaves, set in a snowy winter landscape. The barn has a prominent gabled roof and a smaller section on the right side. The ground is covered in snow, and there are some tracks visible. The sky is clear and blue.

MTK suosittaa konsulttia mukaan

Projektipäällikkö **Ari Roininen** MTK:sta suosittaa ulkopuolista konsulttia mukaan hallikauppoihin tarkistamaan sopimus- ja ehtojen tekstin ja ehdot ennen allekirjoitusta.

"Konsultin palkkio on halpa verrattuna siihen, että kaikki on kunnossa", Roininen toteaa.

Tänä vuonna Connexilla on ollut joitakin esisuopimuksia työntekijästä teurasuomuksista kumulantorakennuksesta. Lopulliset sopimukset tehdään piirustus- ja laskelmien ja aikatauluja selvityksiä.

Connex-hallit ovat kymmeniä prosenttia halvempia kuin kilpailijoiden hallit. Viljelijä voi saada muutaman prosentin provision, jos toinen viljelijä tekee kaupan hänen suostuksestaan.

Connex Group on tehnyt teräshallien kauppaa Keski-Eurooppa viitisenkymmentä vuotta. Se laajentaa vientiä Venäjälle voimakkaasti.

Connexx myy hallittu suoraan yrittäjille

"Vastaaamme käytännössä tuotteittamme laadusta ja hyväksynnöistä", Connexin myyntiinties **Jarkko Kivela** vakuuttaa.

Hollantilaisyrityksellä on Suomessa kaksi insinööri-toimistoa, jotka tarkastavat rakennelaskelmien täsmällisyyden.

Kivela kertoo, että Connex myy Suomessa teräshalleja myykyisin suoraan maatalous-yrittäjille sekä kunnille ja valtiolle.

Kaksi myyntimiestä toimii täällä hollantilaisfirman luokun.

**Ylempi kuva:
Jari Kaarlejärvi ja Johanna
Saukkonen rakennuttivat
teräsrunkoisen pihattohallin
160 lihasonnille.**

Alempi kuva:
Harjatuuletus ei toimi
asennusvirheen takia, mikä
huurtaa päätyikkunoita sekä
koko pihattohallia.